

суб'єктів сектора безпеки в системі забезпечення національної безпеки України; спеціальні закони «Про детективну діяльність», «Про зброю», «Про комерційну таємницю», «Про протиправне поглинання та захоплення підприємств» і «Про службу безпеки суб'єктів господарської діяльності та інших юридичних осіб»; опрацювати питання щодо систематизації та кодифікації законодавства у сфері національної безпеки та діяльності державних і недержавних суб'єктів сектора безпеки України.

Реалізація зазначеного сприятиме формуванню належної правової бази для повноцінного функціонування системи захисту суб'єктів господарської діяльності від реальних і потенційних загроз у сучасних умовах глобалізації та світової економічної інтеграції.

ЩОДО ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ХОЛДИНГОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Желеф Георгій Борисович, здобувач кафедри економічної безпеки НАВС
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, вчений секретар НАВС Користін О.Є.

Постійна модернізація системи публічного адміністрування (в тому числі і у сфері діяльності холдингових структур) безумовно вважається явищем прогресивним, однак станом на сьогоднішній день за своєю соціально-психологічною сутністю вона кардинально не змінилась. Так само, як і в минулі часи, системі публічного адміністрування притаманна суворота управлінська поведінка, незважаючи навіть на досить демократичне законодавство та спроби децентралізації влади. Для адміністративного примусу характерним знову залишається схильність до маніпулювання через такі інструменти як постанови, положення, накази, інструкції.

Актуальність точного формулювання публічного адміністрування холдингових компаній та закріплення юридичних норм зумовлена наступними чинниками. По-перше, внаслідок подальшого використання відповідної термінології в чинному законодавстві України та наукових джерелах без з'ясування її змісту втрачається така її характеристика, як визначеність. По-друге, незважаючи на спеціальний закон про холдингові компанії, залишається неврегульованим ряд питань, в тому числі сама категорія адміністрування їх діяльності. Відсутність єдиного, усталеного підходу до дефініції досліджуваного поняття в подальшому призведе до обмеженого та деформованого його бачення в підзаконних нормативних актах.

Невизначеність понять, а також неврегульованість адміністративних процедур у цілому та у сфері діяльності холдингових структур зокрема, стримує унормування прозорості та відкритості в діяльності інституцій публічного адміністрування.

Термін «публічне адміністрування» досить часто зустрічається у нормативно-правових актах України та працях науковців, але, на жаль, у сучасній науці не сформовано єдиного підходу щодо визначення даного поняття, на відміну від категорій «державного сектора управління», «системи державного управління». Зазначена обставина актуалізує необхідність поглиблення наукових досліджень поняття публічного адміністрування для кращого його розуміння. Останнім часом широкого розповсюдження набули холдингові компанії, що вимагає фундаментального вивчення цієї проблематики в зазначеній сфері.

Публічне адміністрування (public administration) протягом XX ст. розвивалось як невід'ємна частина політичної науки (political science) у

відриві від предметного поля і підходів, розроблених у менеджменті (generic management). Причиною його реформування в Європі періоду 80-90 рр. XX ст. стала необхідність посилення ефективності держави, яка стрімко почала втрачати свою економічну і політичну міць. Поширенням у суспільстві стало негативне ставлення до традиційної бюрократичної моделі публічного адміністрування.

Процес ослаблення державного суверенітету посилювався на початку нинішнього століття. Світ увійшов у глобалізацію, яка передбачала інтернаціоналізацію не лише економіки, але й політичної і публічної сфер, а також стрімкий розвиток нових інформаційних та комунікаційних технологій, які формують глобальні мережі виробництва, споживання і фінансів. Значного розвитку і поширення набули інтегровані структури, яскравим прикладом яких і стала поява холдингових компаній.

Перехід суспільства від індустріального до інформаційного визначили глибокі перетворення в державній владі, які торкнулись сфери державних функцій, інституційного устрою, соціальної бази, суверенітету, автономії та політичної легітимності. Сучасні держави в умовах глобалізації зіткнулись з проблемами вибору та визначення оптимальної форми існування державної моделі з новими підходами до модернізації публічного адміністрування.

Зростаюче значення публічного адміністрування було покликано гарантувати соціальне благополуччя і підвищити ефективність державного управління. Поступово вичерпність традиційних форм публічних дій у сфері підприємництва, заснованих на суворому адмініструванні, ієрархії, централізації, обмеженні дотаційних ресурсів призвела до виникнення більш адаптованих моделей державної поведінки. Політичним завданням країни стало гарантування відповідальності системи перед конкретними вимогами суспільства (в нашому випадку – перед конкретними вимогами підприємців).

Якраз в цей період почала запроваджуватися принципово нова модель державного управління, яка мала декілька однакових за суттю варіантів: «публічний менеджмент», «ринкове державне управління», «пост-бюрократична парадигма», «підприємницький уряд».

В таких складних для держави умовах у вітчизняній та зарубіжній управлінській практиці проблема відносин бізнесу, влади і суспільства стала однією з найбільш актуальних тем. З розвитком суспільства стало очевидно, що сфери та інтереси бізнесу і політики, політики і суспільства, ринку і суспільства стали все більше відокремлюватись один від одного. Аналогічна тенденція до розділу і методологічної відокремленості проявлялась в економічних, політичних і соціально-гуманітарних науках. Це знайшло відображення і в підходах до публічного адміністрування.

Невідповідність наявної моделі публічного адміністрування холдингових компаній реаліям сьогодення є джерелом різних суперечностей та напружень, що зумовлює виникнення конфліктів інтересів. Це, в свою чергу, веде до зниження якості послуг, що надаються підприємцям державними структурами, непрозорості політики та втрати державного контролю за процесами функціонування холдингів в Україні.

Відмінність публічного адміністрування від керівництва приватною компанією полягає в універсальному характері такої діяльності, обумовленої владними повноваженнями і функціями, потребами в регулюванні практично всіх видів суспільних ресурсів і сфер публічного життя.